

Kifejezések és függvények

Kifejezések (ismétlés)

Ha vannak operátoraink (legalább aritmetikaiak – operator, arithmetic operator), változóink (variable) és literáljaink (literal), akkor ezekből ún. *kifejezéseket (expression)* alkothatunk.

Példák:

- 1.2 + 4
- 2.5 * a
- 3.6 * a * (b + 4.0)
- 4. a % (6 + x)

Minden kifejezésnek van egy értéke (value), ami a végrehajtásakor kiszámítható, azaz a fenti esetben:

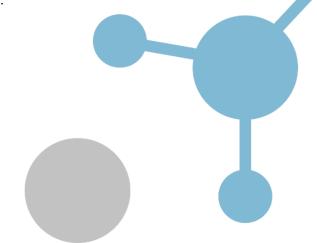
- 1. 6
- 2. amennyiben a értéke éppen 2, mikor végrehajtjuk (a = 2), akkor 10 a kifejezés eredménye.
- 3. a = 3 és b = 2 esetén: 108.0
- 4. a = 16 és x = 3 esetén: 7.

A kifejezéseknek van *típusa* (type) is, mely a szereplő összetevők típusaitól függ, az alábbiak szerint:

Vegyük példának a 6 * a * (b + 4.0) műveletet. A számítógép az alábbi lépésekben értékeli ki ezt a kifejezést:

- 1. kezdjük a zárójellel, azt kell leghamarabb elvégezni.
- 2. a zárójelben van egy összeadás, b + 4.0. b egész, 4.0 double literál. b értéke 2.
 - 1. a b értékét double-lé konvertálom (nem a változót, csak a benne lévő értéket!)
 - 2. majd összeadom a 4.0-val.
 - 3. A részeredmény 6.0.
- 3. A maradék kifejezés: 6 * a * 6.0.
- 4. A szorzást balról jobbra haladva kell elvégezni
- 5. Az első művelet a 6 * a (a értéke 3). Mindkettő int, ezért az eredmény típusa is int.
- 6. A részeredmény 6 * 3 = 18.
- 7. A maradék kifejezés: 18 * 6.0.
- 8. A 18 egész érték, a 6.0 double érték.
- 9. A 18-at double-lé konvertálom. Eredmény: 18.0.
- 10. Elvégzem a szorzást: 108.0. Típus: double.

11. Készen vagyok.

Ha a kifejezés egy értékadás művelet jobb oldalán helyezkedik el, akkor előbb kiszámolja a kifejezés értékét, majd elvégzi az értékadást.

$$z = 6 * a * (b + 4.0)$$

A fenti lépések elvégzése után marad a következő részkifejezés:

$$z = 108.0;$$

Ez pedig egy értékadás, amellyel megváltoztatja a z változó értékét.

Megjegyzés. Az értékadás művelet is kifejezés és értéke is van. a z=108.0 értékadás értéke 108.0 (az átadott érték). Ha kiíratjuk azt, hogy System.out.println(z=108.0); akkor az az értékadás értékét írja ki, a képernyőre 108.0 fog kerülni.

Függvények (function)

Annak idején, talán általános vagy középiskolában bizonyosan tanultál már a függvényekről. Pl. abszolútérték függvény, ami visszaadja a számot, ha az pozitív, és a -1-szeresét, ha negatív (-2 \rightarrow +2; +3 \rightarrow +3). Javában is vannak ilyesmi függvények, pl. az előbb említett abszolútérték használata:

```
w = Math.abs(-2);
```

Tehát maga a kifejezés úgy értendő, hogy vesszük a -2 abszolút-értékét (ez a Math.abs(-2), aminek értéke +2), amit átadunk a w változónak. A függvények készítésével részletesebben foglalkozunk majd a tanfolyam későbbi részében, addig is egy másik példa:

```
x = Math.ceil(2.3);
```

ami 3-at ad vissza, mivel a Math.ceil a felső egészrészt jelenti (azaz felfelé kerekítést). Az ellentettje a Math.floor() (lefelé kerekítést végez).

Hatványozás?

A legtöbb általános iskolában használt műveleti jelet meg fogjuk találni a Java operátorok között. Van +, -, * (szorzás), / (osztás), viszont nem fogjuk megtalálni a hatványozás műveletet. Van ugyan ^ operátor, de az nem a hatványozás, hanem az ún. "kizáró vagy" művelet (nem te vagy kizáró, hanem a művelet), ami a bitenkénti műveletek egyike, de nem kell tudni, mert nagyon ritkán használják Java-programozásban. A hatványozás egyébként függvénnyel megy:

Math.pow(2, 4) pl. a 24-t jelenti.

Kérdés

• Mikor deklarálok egy d double változót és azt akarom az értékének adni, hogy 9/5, akkor 1.0 lesz az eredmény (double d = 9/5). Viszont amikor úgy deklarálok két double változót, hogy az egyiknek az értéke 9 a másiknak pedig 5, és ezt egy harmadik double változóban elosztom, akkor ott az eredmény már 1,8 (double a = 9; double b = 5; double c = a/b;). Erről tudnál egy kis magyarázattal szolgálni?

A műveletek végrehajtási sorrendje miatt először az osztás hajtódik végre, utána az értékadás. Az osztás eredménye 9/5 esetén 1, típusa egész. Ezt az egészet utána betesszük a double változóba és szélesítéssel double-lé konvertálja.

A másik esetben két double-t osztunk el, az eredmény ezért 1.8, típusa double lesz. Utána beleírjuk az eredményváltozóba.

